

Wuslědki serbšćina 9. lětnik

Luby 9. lětniko,

nadźijam so, zo dže so wam derje, zo sće nadawki derje zmištrowali a so w prózdninach tež wočerstwili.

Tu namakaće wuslědki a namjety za vaše nadawki. Přirunujće je z wašimi wuslědkami a skorigujće, jeli trjeba.

Při nadawku nutřkowneho monologa kaž tež lista su cyle wšelake wuslědki nastali. Tu wězo njemóžu wam „prawy“ přikład podać. Štóž pak chce, zo sej waš tekst raz přečitam a komentuju, smě jón mi rady wotfotografować/ scanować a na mejlowu adresu julia.serbin@sorbische-schule-ralbitz.de pósłać. Tež při prašenjach steju wam pod tutej adresu k dispoziciji.

Přeju wam krutu strowotu a dale wjele wuspěcha! Nadźijam so, zo so bórže tola zaso w šuli widźimy!

lubje strowi
knjeni Serbinec

džělowy zešiwk str. 24, 25/ 2, 3; čitanka str. 197 – 205)

2. *titul teksta:* „Kermuša”

mjeno awtorki: Marja Młynkowa

družina teksta: powědančko

tema teksta: žiwjenje a wobstejnosće na burskim statoku/ kuble;
poměry w swójbje

Hdže wotměwa so jednanje? na burskim statoku

Kotre wosoby so jewja? knjez (bur), knjeni (burowka), Wóršulka, kuchinska, wotročk, kruwarka, džowka Hana (Magd), srěńca Hańža, jeje mać, Mikławš, wotročk

Što zwuraznja nadpismo? čas, w kotrymž so jednanje wotměwa = wokoło kermuše, serbski nałožk

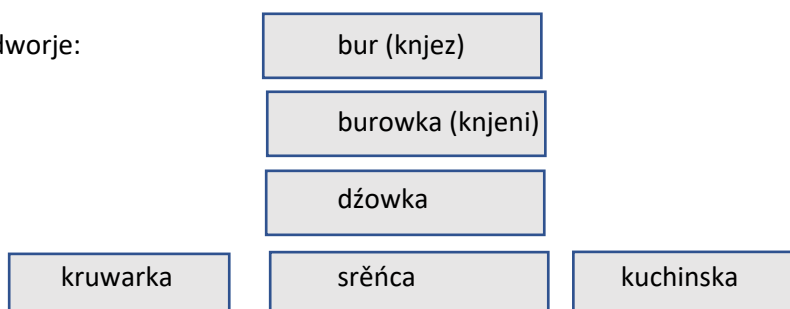
Wobsteji zwisk mjez nadpismom a wobsahon?

Haj, jednanje wotměwa so někotre dny do kermuše.

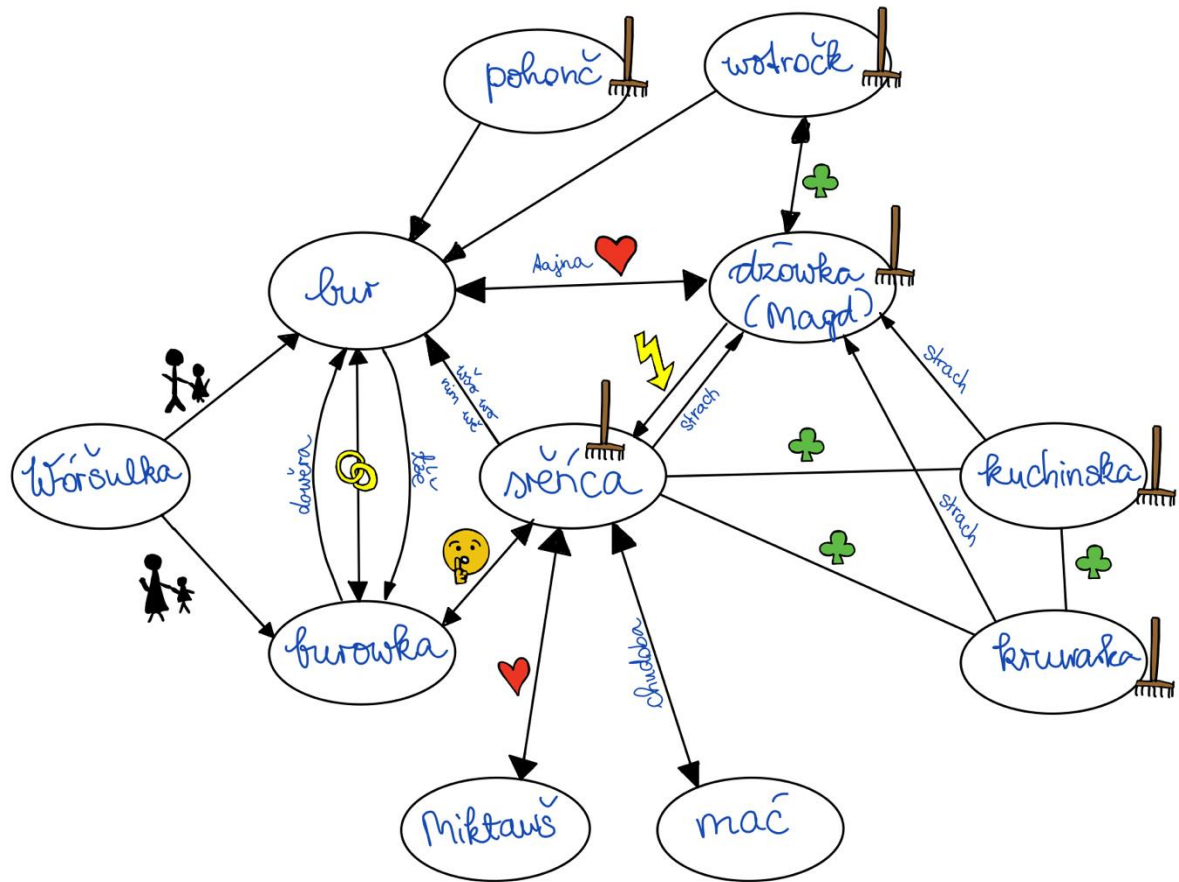
Wo čim jedna tekst?

- wopisuja so přihoty burskeje swójbje na kermušu
- bur je alkoholikar, njeznaje swójsku hranicu, nimo toho njemóže z pjenjezami wobchadžeć (dwór je jeho dla zadoženy)
- bur wobšudži burowku z džowku (Magd)
- burowka wo počahu wě, nochce pak fakt přidać a je tohodla njezbožowna
- burowka wupowěda so srěńcy, jako dopokaz dowěry dari jej falu
- džowka je žarliwa a postaja kruće nad srěńcu

3. a) hierarchija na burskim dworje:

b) figurova konstelacija: Tu namakaće priklad za možnu fig. konstelaciju. Su pak wšelake wuslědki možne, cyle po wašej fantaziji. Wažne pak je, symbolowu legendu přidać, hdyž ze symbolemi džětaće.

legenda symbolow :

- dzowka
- mandžel'skaj
- potajinstwo
- zwada
- lubosć
- čeladź, dźěta za buru a burowku
- dobry počah, přecelstwo

„Jaskrawy čerwjeny kłobuk“ čitanka str. 153 – 154, tekstowa analiza (po džěłowym łopjenu)

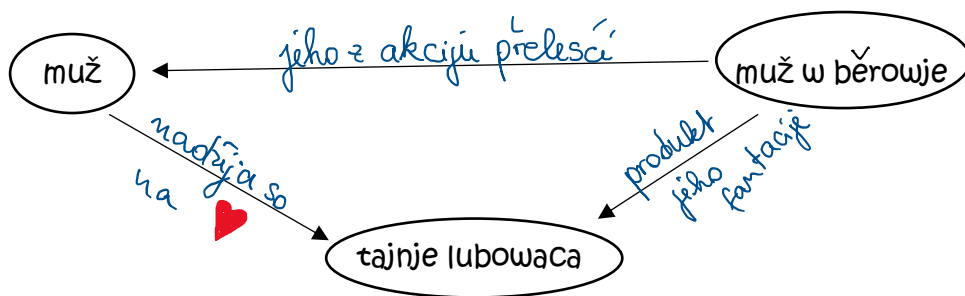
zawod:

- **titul teksta:** „Jaskrawy čerwjeny kłobuk“
- **mjeno awtora:** Kathrin Budarjec
- **lěto nastaća (literarna epocha):** njeznate
- **tekstowa družina z wopodstatnjenjom:** jedna so wo krótkopowědančko, dokelž:
 - o ma snadny wobjim
 - o staji so jednotliwy, rozsudny podawk do srjedžišća
 - o su jednace wosoby “jednori ludžo”
 - o je rěč jednora, wšědna
 - o spočatk je njeapcy, bjez zawoda
 - o figury so jenož skromnje wopisuja
 - o wopisuje so rozsudna situacija w čłowjeskim žiwjenju
 - o kónc je tež njeapcy a wotewrjeny (njewěmy, kak dale dže)
 - o pohnuje čitarja k přemyslowanju
- **intencija teksta (Što chce tekst?):** namotwja čitarja, zo sam wo wukóncu a móžnym rozrisanju přemysluje

hlowny džěl

a) wobsah

- **tema teksta (Kotry problem so předstaji?):** znjewužiwanje dobromyslonych ludži, pytanje za lubosću
- **krótke wopisowanje wobsaha (Što so stawa?):**
 - o je 14. mały róžk, dzeń Walentina
 - o muž namaka w listowym kašćiku kuwert z listom tajneje lubowaceje
 - o přeprosny jeho do hosćenca, chce jeho na jaskrawym čerjenym kłobuku spóznać, kiž ma sej wobstarać
 - o muž so wjeseli, kupi sej w kupnicy wony kłobuk z čerwjenej papjerku
 - o tołkańca při kłobukach, wjacori sej tajki pupja
 - o kupi hišće kwěćel róžow, wječor poda so do hosćenca
 - o sydny so tam z čerwenym kłobukom a čaka na tajnu žonu
 - o po času so derje nječuje, dwěluje, hač jedna so wo žort
 - o w samsnym času w běrowje kupnicy: muž liči čerwjene papjerki a wjeseli so přez wuspěšnu akciju “Walentin”
- **městno jednanja:** doma, kupnica, hosćenc kupnicy “Wšitkochcu”
- **Kotre figury so jewja?:** muž z listom, muž w běrowje, tajnje lubowaca
- **charakterizowanje figurow (Kak so figury wopisuja?):**
 - o muž z listom: wćipny, so hańbuje; bydli w domčku/ bydlenju; čuje so narěčany w lisće, potajkim je snano tež samotny a pyta někoho, kiž jeho rozumi
 - o muž w běrowje: ma tołstobrjuchatu móšnju = je bohaty; nahrabny, dokelž ludži wužije a chce akciju wospjetować
 - o tajnje lubowaca: njewustupuje prawje, jewi so jenož w lisće; čuje so samotna a pyta někoho, kiž ju rozumi
- **figurowa konstelacija (W kotrym počahu mjezsobu steja?):** jedance figury direktnje mjezsobu njeagěruja, ale maja tohodla někak něšto mjezsobu činić

- **Kotry zwisk wobsteji z nadpismom a wobsahom?:** Jednanje wjerći so indirektnje wokoło čerwjeneho kłobuka, dokelž je akcija jenož zwołana, zo bych so wjac tajkich kłobukow kupowali a ludži pjenjezy wudali.

b) struktura

- **rozrjadowanje (Kak je tekst natwarjeny?):** bjez zawoda, čitar je hnydom w jednanju, skok w jednanju wot hosćenca do běrowa w 9. poschodže, wotewrjeny kónc
- **Kak so tekst započina a kak kónči?:** njeapcy spočatk a kónc
- **Mamy kriwicu napjatosće (Spannungsbogen)?:** na spočatku napjatosć stupa hač k dypjej, zo sedži muž w hosćencu a čaka, nječuje so derje, naraz spada napjatosć w poslednim wotrězku, jako muž w móšni lisćiki liči
- **Mamy wjeršk/ wjerški?:** wjeršk: napjatosć pak je na najwyšim dypku, jako muž w hosćencu sedži a so bóle a bóle njepríjmnje čuje
- **Jeli haj, mamy městno wobrota (Wendepunkt)? Kotre scěhi tutón ma?** Haj, po wjeršku zwjertnje so situacija a wopisuje so muž w běrowje, kiž čerwjene lisćiki liči = woprawdžity pozadk lista a "lubosćinskeje" akcije so wukopa
- **powědarska perspektiwa (ja- powědar, awktorialny/ wšowědžacy powědar, personalny powědar):** awktorialny/ wšowědžacy powědar
- **Kotry počah ma powědar k jednanju? Komentuje wón podawk?** Powědar wopisuje podawk, ale nje komentuje jón.
- **Předstaji so nutřkowne jednanje (nutřkowny monolog)?:** ně

c) rěč

- **Je rěč moderna abo zestarjena?** – njeje moderna, ani zestarjena
- **Što na rěči napadnje?** - pisane adjektiwy, stare serbske pomjenowanja měsacow
- **Kotre adjektiwy a werby so wužiwaja?** - wopisowace adjektiwy
- **Kotre słowne družiny přewahuja?** : žana słowna družina nje přewahuje
- **Jewja so stilistiske srědky?**
 - o personifikacija: „wětr začěri jeho wróco do ćopłeje stwy“ (str. 153 li. 3, 4)
 - o personifikacija: „běchu zmjerzki [...] lodowe róže namolowali“ (str. 153 li. 14, 15)
 - o personifikacija: „htós [...] jeho njeapcy ze słódkich sonow wutorhny“ (str. 153 li. 15, 16)
 - o metafra: „słódk[e] son[y]“ (li. 16)
 - o personifikacija: „pućowaštej jeho wóćce“ (str. 154 li. 5)
 - o personifikacija: „tołstobrjuchata móšnja“ (str. 154 li. 12)

d) **intencija teksta a zarjadowanje**

- **Kotru funkciju ma tekst?** Tekst ma k přemyslowanju pohnuć.
- **Eksistuja historiske, politiske, towaršnostne zwiski?** Towaršnostny zwisk: konsumowe zadžerženje čłowjekow; wabjenja, kiž su na čłowjekow wusměřjene, kiž maja starosće/ su samotni
- **Je tekst typiski za tutón čas?** Čas njewěmy, njemóžemy rjec
- **Kotre zwiski mjez epochu a tekstom wobsteja?** /
- **Je awtor typiski zastupjer tuteje epochi?** /

kónc

- **Su hišće wotewrjene prašenja, kotrež tekst njewobjednawa abo na kotrež wón wotmołwu nima?**
Haj: Kak dže dale? Kak so muž drje čuje? Kelko druhich muži su hišće k norje měli? Přińdže snano tola hišće něchtó?
- **swójske měnjenje k intenciji teksta (*Je tekst po twojim měnjenju dócpěť, štož chce?*)**
Po mojim měnjenju... (tu kóždy swójske stejišćo k tekstej zabjerje)